

TORONYIRÁNY

XVII. 47.

2023. november 19.

SZEGEDI KATOLIKUS ÉRTESTŐ A GLATTFELDER ALAPÍTVÁNY GONDOZÁSÁBAN

Évközi 33. vasárnap Szegények világnapja

A mindennapi vallásos életben olyanok is akadnak, akik úgy gondolják, hogy ők semmiféle talentumot nem kaptak, legföljebb sikertelenséget és szenvedést. Jézus kereszthalála és feltámadása után azonban ezek sem maradnak vigasztalás nélkül. Jézus bemutatta, hogy a szenvedés elvállalása is lehet „talentum”, lehet belőle engedelmességet tanulni (Zsid 5,8,), s lehet úgy fogadni, mint áldozatot. Az apostoli igehirdetés már arról beszél, hogy szenvedésünkkel ki lehet egészíteni, ami híja van Jézus szenvedésének (Kol 1,24). A benső kegyelmi adomány éppen arra segít, hogy a nehézségek közepette is gyakoroljuk a keresztény erényeket.

Gál Ferenc

A szentmise olvasmányai

- 1. Péld 31,10-13,19-20.30-31** Az istenfélő asszony minden szempontból támasza saját családjának és az egész közösségnek.
- 2. 1Tessz 5,1-6** A történelem végéig, Krisztus eljöveteleig, a vele való végső találkozásig az őt követők éljenek állandóan az ő tanításának szellemi fényében.
- 3. Mt 25,14-30** Jézus arra figyelmeztet, hogy az Istentől kapott talentumokat, képességeket, adottságokat kamatoztatni kell az életben.

Példabeszéd a talentumokról

A készenlét, Jézus várása önmagában még nem ad tartalmat az életnek. A virrasztás és a hűség ajánlása feltételezi, hogy Isten országának alakulása hosszabb időt vesz igénybe. Jézus feltámadása után úgy gondolták, hogy az időt az ő második eljövele fogja lezárni. Később megértették, hogy mindenkinek megvan az egyéni ideje, amely saját halálával záródik le, s neki erről kell számot adni. De hogyan kell ezt az időt kihasználni? Mi legyen a hitből fakadó magatartás? Az Ószövetségben a vallásos élet tartalma adva volt a törvény megtartásával. Jézus korában a törvény magyarázói annál értékesebbnek tartották az életet, minél aprólékosabban alkalmazták a törvény betűjét az egyes helyzetekre. Jézus nem az írott törvényben látja az ember tökéletességét, hanem abban, hogy életét az Isten iránt és az emberek iránt való szeretet irányítja. Az Isten országa nem új jogrend lesz, ahol a törvény kifejezi az Istentől való függést, hanem elsősorban a kegyelmi adományok kiáradása. S az embernek ezeket az adományokat kell kamatoztatnia. Feltételezhetjük itt is, hogy Jézus eredeti elbeszélését az apostoli igehirdetés az egyház helyzetének megfelelően kiszínezte. Erre vall az is, hogy Máté és Lukács eltérő változatot hoznak. Mindkettőnél egy előkelő emberről van szó, aki elutazik, és a pénzét kiosztja szolgálói között, hogy kamatoztassák. Lukács még hozzáteszi, hogy az ember utazásával királyságot akar szerezni. Így a történet emlékeztet Heródes fiának, Archelausznak római útjára, amelyen Augustustól megszerezte a királyi címet. A zsidók azonban ismerték kegyetlenségét, s ők is követséget küldtek Rómába, hogy fejedelmük szándékát meghiúsítsák. Archelausz azonban elérte célját, s visszatérése után vérfürdőt rendezett Júdeában.

A jutalom kiosztásánál is megvan a különbség Máté és Lukács között. Lukács csak arról beszél, hogy a hűséges szolga részesedik ura királyságában. Aki újabb tíz minát szerzett, az tíz város felett kap uralmat, aki ötöt, az öt város felett. A megokolás az, hogy a kicsiben hűek voltak, azért bízza rájuk a hatalmat. A kicsi és a nagy itt is a földieknek és az égieknek a szembeállítás. Végül, aki elrejtette a pénzt és kamat nélkül hozta vissza, attól elveszik és az első szolgának adják. Az eljárás kifejezésre juttatja az örök élet törvényét: akinek érdemei vannak, az még kap hozzá, hogy bővelkedjék, akinek nincs, azt is elveszik tőle, amije volt. A kárhozatban tehát minden kegyelmi adomány és minden szerzett érdem elvesz. A régi előadásmódot és a szemléletes képet át kell tennünk a mai nyelvünkre. Az örök élet nem tárgyi adományokban való bővelkedés, hanem az emberi élet kiteljesedése és részesedés az isteni életben. Aki üdvözülni, az éppen ezt a teljességet éli meg, azért érvényes rá, hogy akinek van, az még kap. A kárhozatban viszont az élet értelme és célja vesz el, tehát az a teljes megghiúsulás.

Máté hasonlóan kiemeli a földi és az égi dolgok közötti különbséget: aki kevésben hű volt, arra sokat bíznak. Bár Máté talentumokról beszél, azaz igazi gazdagságról, azok mégis elenyésznek az égi javak mellett, ezért lehet szó a kicsiben való hűségről. Nála az igazi jutalom „az Úr öröme”, a hűséges szolga ebben részesedik. Ugyancsak érdekes Máténál az is, hogy a hanyag szolga esetében Isten abszolút uralmára hivatkozik, amit ellentéttel fejez ki: aratni akar ott is, ahol nem vetett. Ezzel nem azt állítja, hogy Isten lehetetlent kíván az embertől, hanem csak akarátának feltétlen érvényességét hangoztatja. A teremtésnek és az üdvrendnek az ő dicsőségét kell hirdetni. A fel nem használt talentumot itt is annak adják, aki legtöbbet gyűjtött, a félnk és hanyag szolgát pedig kivetik a külső sötétségre.

Mi a példabeszéd alap gondolata? Máté az ítéletről szóló beszéd után hozza, azért ő a számonkérés gondolatát hangsúlyozza. Ha Jézus eljön, látni akarja kiárasztott kegyelmének gyümölcsét, s mindenkit tettei szerint fog megítélni. A példabeszéd érzékelteti azt is, hogy az adományok különféleképpen: mindenki képességeihez mérten kapja. A hűséget aszerint állapítják meg, hogy a kapott lehetőségeket hogyan használja fel. Aki többet kapott, attól többet is várnak. A jutalom is olyan lesz, amelyet a szolga be tud fogadni. Aki tíz minát gyűjtött, az tíz várost kormányoz. Máté inkább a jutalom túláradásáról beszél, amikor „az Úr örömet” emlegeti.

Lukács más összefüggésből indul ki. A szenvedés napjai előtt sokan úgy gondolták, hogy az Isten országa most jön el, mégpedig az általuk elképzelt módon. A Messiás megsemmisíti Isten népének ellenségeit, s boldogságot hoz a földre. Ezzel az elképzeléssel szemben a hívőnek tudnia kell, hogy az Isten országa kitartó fáradozással, kötelességteljesítéssel és az evangélium szerinti étellel valósul meg. Isten ránk bízta országának javait, s azokat nekünk kell kamatoztatni. Életünkért tehát felelősséggel tartozunk Istennek, s ezt a felelősséget semmiféle emberi szempont nem homályosíthatja el. A hit szerinti élet, az erények gyakorlása olykor bátorságot követel, hiszen Isten uralma mellett kell tanúskodni. Lukács erre tér ki, amikor a végén megjegyzi, hogy a király leszámol ellenségeivel is, akik nem akarták uralmát elismerni, s akik miatt a félnk szolga elrejtette a rábízott javakat. A hűséget, a szeretetet kockázat nélkül nem lehet igazolni.

Gál Ferenc

Valaki mondja meg, milyen az élet! (24.)

IV. RÉSZ

Régi és új remények Csillagok, melyek segítenek tájékozódni

21. Irgalmas szamaritánusok márpedig léteznek

Chiara Lubich, az egység mestere

1944-ben Trento folyamatos bombatámadások alatt állt. A háború zűrzavarában Chiara Lubich egy sötét pincébe húzódott barátaival, ahol pislákoló gyertyafénynél együtt olvasták az evangéliumot. A könyv éppen Jézus főpapi imájánál nyílt ki, amit halála előtt mond: „Atyám, legyenek mindnyájan egyek” (Jn 17,21). „Ezek a szavak annyira megérintettek, hogy tudtam, nekem is erre kell törekednem.”

Barátnőivel megalapította a Fokoláre nevű közösséget, ahol Jézus a középpont, a melegség forrása. Pár hónap múlva már 500 tagja volt a közösségnek, melynek célja: az egység megteremtése a nemzetek és a generációk között. A háborút követően férfiak és házaspárok is csatlakoztak a Fokoláre mozgalomhoz. 1967-ben megszületett a mozgalom második generációja, a GEN (Generazione nuova).

A közösség tagjai az egységet minden területen keresik: nemcsak a saját közösségükön és a családon belül, hanem a Katolikus Egyház más közösségeivel is. A mozgalom nyitott a vallások közötti párbeszédre is: protestánsokkal, anglikánokkal, ortodoxokkal, muzulmánokkal és a távol-keleti vallásokkal is kapcsolatban állnak.

Ma a Fokoláre mozgalomnak több mint 4 millió tagja van, 180 különböző országban.

Chiara Lubich kommentárja Jézus egyik tanításához:

Tedd meg te az első lépést!

1. „Amit akartok, hogy veletek tegyenek az emberek, ti is tegyétek velük!” (Mt 7,12)
2. Segítségre van szükségetek a nehézségekben? Menjetekek és segítsetek ti másokon!
3. Arra vágytok, hogy megbízzanak bennetek? Mutassatok ti is bizalmat!
4. Fontos, hogy mások elismerjenek titeket? Mutassatok ti is tiszteletet és megbecsülést mások iránt!
5. Meg akarjátok őrizni a szabadságotokat? Ne akadályozzátok mások szabadságát, és tiszteljétek a másik jogait!
6. Szeretnétek, hogy mások kedvesen viselkedjenek veletek? Legyetek kedvesek másokkal, és szereztek örömet nekik!
7. Szeretnétek, hogy a hibáitokat és vétkeiteket megbocsássák? Bocsássátok meg a más vétsegeit, és ne tegyetek szemrehányást!
8. Szeretnétek, hogy mások megértsenek és kedveljenek? Forduljatok mindenki felé kedves, megértő mosollyal!
9. Szeretnétek, hogy jó legyen a hangulat körülöttetek? Igyekeztek jókedvűek lenni mindenkivel!
10. Először ti ajándékozzatok meg másokat azzal a szeretettel, amire ti is vágytok!

Az Egyetlen mindannyiunkban

Oltsd belénk örök törvényedet,
 én Istenem,
 hogy tudjunk szeretetből cselekedni!
 Uram, ha te lakozol a szívünkben,
 életünk áldássá válik.
 Add, hogy a testvéreinkben meglássuk
 a te csodálatos arcodat!
 Add, hogy minden testvérünkkel
 olyan szeretetteljes kapcsolatunk lehessen,
 amely az Atya, Fiú és Szentlélek
 örök szeretet-kapcsolatához hasonló!
 Formálg minket eggyé,
 a te egyetlen és örök lelked által!
 Emlékeztess minket,
 hogy nem az elmélkedés,
 hanem a jócselekedetek tesznek szentté!
 Hadd mérthessünk
 a te felfoghatatlan
 és szelíd szeretetedből,
 hogy így szolgáljunk a mindennapokban!

22. A jóság virága

A virágok örömmel bontják ki szirmaikat a napsütésben, mert tudják, hogy az nem tesz kárt bennük, hanem ellenkezőleg, táplálja és gyönyörűvé teszi őket. Ezért ne figyelj arra, aki azt mondja, hogy aki másokért él, feladja önmagát! Az alábbi javaslatok a szeretet lényegét foglalják össze.

„A szeretet türelmes, a szeretet jóságos, a szeretet nem féltékeny, nem kérkedik, nem is kevély. Nem tapintatlan, nem keresi a maga javát, nem gerjed haragra, a rosszat nem rója fel. Nem örül a gonoszszágnak, örömet az igazság győzelmében leli. Mindent eltűr, mindent elhisz, mindent remél, mindent elvisel.” (1Kor 13,4-7)

1. Jó az, akinek elsősorban a többiekre van gondja, és nem önmagára.
2. Jó az, aki mindig megbocsát, mert tudja, hogy az ember alapvetően nem gonosz, csak gyenge és esendő.
3. Jó az, aki együtt érez azzal, aki hibát követett el, mert tudja, hogy hasonló helyzetben ő talán még rosszabbul döntött volna.
4. Jó az, aki szemet tud hunyni a hálátlanság fölött.
5. Jó az, aki akkor is ad, ha nem kap, arra is mosolyog, aki nem érti vagy nem értékeli a nagylelkűséget.
6. Jó az, aki képes az áldozatra, saját terhei mellett másokéit is hordozza.
7. Jó az, aki vigyáz szívére és a szenvedésekben is tud mosolyogni.
8. Jó az, aki elfogadja azt a kellemetlen tényt, hogy minél többet adunk, annál többet fognak kérni tőlünk.
9. Jó az, aki nem kíván semmit, csak azt, hogy a szíve tiszta legyen.
10. Jó az, aki egyszerűen elfogadja, hogy aki igazán jó, az egyedül Isten.

(Folyt. köv.)

Luigi Guglielmoni – Fausto Negri

Vasárnapi jegyzet

„Kincset érő egy vagyok”

Az elmúlásra emlékező hónapban (mikor nem gondolunk az eltávozottakra?) gyakran megakad a szemünk egy-két olyan meditáción, versen, ami hangsúlyosan elénk hozza esendőségünket. Nem biztos, hogy novemberben íródott, átelmélkedett gondolatok ezek, de az élet nagy kérdései közt mégis jobban aktualizálhatók őszi időben, amikor a természet is mintha búcsút mondana. Nem véglegeset. A hervadásban mindig ott van az új kezdet reménye.

Szép erény a hála, a köszönetmondás bármikor a Teremtőnek, hiszen ezer csodája öleli át napjainkat, és ezekre ritkán gondolunk. Rejtett csoda a legtöbb, az élet fenntartásához tartozó kegyelmi ajándék, melyről mintha nem lenne tudomásunk. Pedig a létünk, már maga a pusztaság az igazolása, hogy Isten nélkül semmit sem tehetünk. Elmúlás és köszönet fonódik össze Vas István kevésbé ismert (olvasott) tizenhat sorában, amit a Teremtőnek címzett:

Köszönöm, hogy megteremtettél,
 Ó, Szeretet, és ide tettél,
 Hogy csillagok, ködök, hegyek
 Között ember legyek.

Köszönöm, amit látok,
 A teremtett világot,
 Hogy még a rossz sem céltalan,
 Mindennek jelentése van.

És én is neked kincset-érő
 Egy vagyok, soha-visszatérő,
 S akár a féreg, vagy a szentek,
 Valamit jelentek.

Meghalok, semmit sem veszíték
 Művedet meg nem semmisíted
 S a mennyben vagy pokolban
 Az leszek, ami voltam.

Nem sejtethi senki, hogy az utolsó nyolc sor túllép a „témán” – (verstémán), s hogy a modern teológiai gondolkodás „haláltánához” tartozik, amelynek olyan kiváló képviselői vannak, mint Ladislaus Boros vagy Karl Rahner. Hogy Istennek valóban „kincset-érő egy vagyok” (mindenki az), és odaát is „az leszek, ami voltam”, a „magadhoz teremtettél, Uram” ágostoni megvallásából is következik.

Nem végleges elmúlás a távozásunk, hanem új részvétel abban a világban, ahol a szentpáli jövendölés igazolást nyer, új földről, új égről ír az apostol, nem pedig megsemmisülésről, amely ellentmond az életnek.

Fila Béla Ladislaus Boros A halál misztériuma című könyvének magyar kiadása elé írt sorait érdemes alaposan átelmélkedni: „Személyes kapcsolata van minden embernek az őt üdvözíteni akaró Istennel. Isten azért teremtette az embert, hogy személyes kapcsolatba kerüljön vele, s ezáltal részesítse saját örök életében. Isten és ember misztériuma a halálban teljesedik be.”

Aki tehát elfogadja, hitében megéli Isten teremtő valóságát, könnyebben elfogadja a halál misztériumát.

† Tóth Sándor

hírek információk

November 19-én, azaz most vasárnap minden katolikus templomban az egyházmegyei, illetve országos karitás szervezet javára gyűjtik a szentmiséken felajánlott adományokat.

November 19-én a szeged-móravárosi Szent Kereszt templomban a 8.00 órakor, a röszei Páduai Szent Antal templomban a 9.30 órakor, a szentmihályi Szent Mihály templomban pedig a 11.00 órakor kezdődő szentmise keretében kerül sor a hagyományos Szent Erzsébet-kenyerek megáldására, melyeket a mise végén a jelenlévők hazavihetnek családjaikba.

A CsaládKözPont vár minden érdeklődőt a CsaládEgyetem 10. tanévének harmadik előadására november 21-én, kedden 18.00 órakor a Katolikus Házba. Az előadást Aczél Petra kommunikáció kutató, egyetemi tanár, a retorika doktora tartja „Ki lehetek én a jövőben? A változások kezelése” címmel.

Face2Face imaestre várják a közösség tagjait november 21-én, kedden 19:30 órától a Székesegyházba, ahol az összejövetel tanúságtevője Hatházi Róbert lesz. A „Kezünk együtt gyűjtsön” mottójú est zenei szolgálatát a zombói Jelenlét zenekar látja el.

Ferenc pápa Evangelii Gaudium apostoli buzdítása kiadásának 10. évfordulója alkalmából Via Ecclesiae címmel pasztorál-kateketikai konferenciát rendez november 22-én, 10.00 órától a Szeged-Csanádi Egyházmegye Kateketikai Intézete és a Gál Ferenc Egyetem. Az intézmény Klebelsberg terében (Dóm tér 6.) rendezett tanácskozáson többek között Michael Wallace Banach érsek, apostoli nuncius tart előadást.

Aznap este a konferencia 18.00 órakor kezdődő záró szentmiséjén Michael Wallace Banach lesz a főcelebráns.

„Nem lehet csoda nélkül élni” (Márai Sándor) címmel betlehemi készítő pályázatot hirdet családok, iskolai osztályok, plébániai csoportok, illetve egyéni jelentkezők számára a Szegedi Dóm Látogatóközpont. A jelentkezőket amatőr és profi kategóriában várják. Az alkotások anyaga, mérete és az alkalmazott technika szabadon választható. A betlehemeiket személyesen vagy postai úton november 25-én, 17.00 óráig várják az intézménybe (Dóm tér 16.). A beküldött alkotások 2023. november 30-tól 2024. február 2-ig láthatók majd a Szegedi Dóm Látogatóközpont kiállítóterében. A pályázat további részleteiről a 06-20/385-5061-es telefonszámon kaphatnak felvilágosítást az érdeklődők.

November 26-án, jövő vasárnap 9.00 és 12.00 óra között „Mozgó lelkigyakorlatot” vezet Kardos Mihály ny. plébános. Program: gyülekező ¾ 9-kor az alsóvárosi templomban, 9.00 órakor szentmise, melyet elmélkedés követ. Ezután a jezsuiták Szent József templomában (Dáni J. u.3.) közös imával ér véget a lelki délelőtt.

Az Arlói Jezsuita Jelenlét zenetanulói, a Roma Big Band vendégeskedik november végén a szegedi Szent József jezsuita templomigazgatóság közösségénél. A Szimfolk Zenei Műhelyben tanuló fiatalok november 25-én, szombaton 17.00 órától jótékonyági koncertet adnak a jezsuita templomban (Dáni János u. 3.), illetve egy rövid moldvai és cigány táncjáték tartanak a közösségi teremben. A belépés ingyenes, a támogatói adományokat köszönettel fogadják. Az összegyűlt adományokat a magyar jezsuita rendtartomány arlói missziójához juttatják el a szervezők.

A Belvárosi Plébánia szervezésében minden hónap harmadik vasárnapján, 16.00 órától várják a plébánia közösségéhez tartozó kisgyermekes családokat az óvodások miséjére a Katolikus Házba (Dugonics tér 12.). A következő alkalom jövő vasárnap, november 26-án lesz.

November 26-án, Krisztus Király vasárnapján a 10.00 órakor kezdődő szentmise keretében ünneplik első szentáldozásukat az erre felkészített fiatalok a tarjánvárosi a Szent Gellért templomban.

Példaképem címmel szelfipályázatot hirdetett 10-18 év közötti, gyermekvédelmi gondoskodásban élő fiataloknak az ÁGOTA Közösség. A pályázatra 23 alkotás érkezett nevelőszülőknél és lakásotthonokban élő gyermekektől. Néhányan zenészt vagy sportolót választottak példaképüknek, másokat edzőjük, tanárunk, nevelőszülőjük, esetleg sorstársuk motivált. Az alkotásokat egy szakmai zsűri értékelt, a készítőket november 4-én, a Csongor téri Kulturális és Közösségi Központban rendezett díjtadó ajándékokkal jutalmazták.

November 26-án, 16.00 órakor az Árpád-házi Szent Erzsébet templomban mutatják be a „A végzet órája” című zenedrámát. A darab egy '56-os halálraítélt lelkiállapotát jeleníti meg a művészet eszközeivel, és tartalmas történelmi betekintést ad a nézőknek a tragikus korszakról. A monooperát Pajor András, a Keresztény Kulturális Akadémia elnöke, a Herminamezői Szentlélek templom plébánosa írta. Zenéjét szerezte és előadja Kristofori Ferenc operaénekes.

Ifi klubba várja a fiatalokat a Belvárosi Plébánia szervezésében Tóth Zsannett közösségszervező. A csütörtökönként 16.00 órakor kezdődő találkozásoknak a Belvárosi Plébánia székháza ad otthont (Dóm tér 15.). A foglalkozások során beszélgetésre, társasjátékra, csocsózásra, valamint lélekemelő közösségi imákra van lehetőség. További információ a moc.liamg@mod.satatkotih e-mail címen kérhető.

Kiadja a Glattfelder Alapítvány

Felelős kiadó és szerkesztő: Kiss-Rigó László
Állandó munkatárs: Bábszki Zoltán, Borz Gergely,
Cserny Szilvia, Karsai Örs,
Szeberényi Klára, † Tóth Sándor
Címünk: 6720 Szeged, Aradi vértanúk tere 2.